

Verdelingsmeting van een bodemontmettingsmachine.

ACHTSTE KEURINGSCYCLUS SPUITTOESTELLEN START MET GEWIJZIGD KEURINGSPROTOCOL

In oktober 2009 werd de Europese Kaderrichtlijn ter verwezenlijking van een duurzaam gebruik van pesticiden gepubliceerd. Deze Kaderrichtlijn maakt onder meer de keuring van spuittoestellen verplicht voor alle Europese lidstaten en beschrijft in grote lijnen wat en hoe er moet worden gecontroleerd. Verder moesten in elke lidstaat alle professioneel gebruikte spuittoestellen tegen eind 2016 minstens één keer gekeurd zijn. – *Johan Declercq, ILVO Technologie & Voeding - Agrotechniek*

ILVO

Dit jaar werd in België al de achtste driejaarlijkse keuringscyclus opgestart (2017-2019). Bij de vorige twee keuringscycli (2011-2013 en 2014-2016) werd de keuringswetgeving voor de verschillende types spuittoestellen reeds grondig aangepast om aan deze Europese richtlijn tegemoet te komen. Naar goede gewoonte wordt de keuringswetgeving driejaarlijks geëvalueerd en bijgestuurd waar nodig. Ook voor de nieuwe keuringscyclus zijn er enkele wijzigingen. Dit artikel licht deze wijzigingen toe die gepubliceerd werden in het nieuwe

ministerieel besluit van 7 april, dat op 25 april werd gepubliceerd in het *Belgisch Staatsblad*. We belichten ook enkele pijnpunten vastgesteld tijdens de keuring.

Algemene wijzigingen

Erkenning keuring uit andere lidstaten Al in het KB van 15 januari 2014 (publicatie in *Belgisch Staatsblad* op 12 februari 2014) is de wederzijdse erkenning van keuringen uit andere EU-lidstaten opgenomen. Het nieuwe ministerieel besluit omschrijft dit echter gedetailleerder. Praktisch komt het erop neer dat elke geldige keuring die

verstrekkt werd in een andere Europese lidstaat ook erkend wordt in België, zowel voor de aankoop van nieuwe als tweedehands gekeurde spuittoestellen. Bij de aangifte moet wel een kopie van het officiële keuringsverslag van de betreffende lidstaat worden gevoegd. Na het vervallen van het buitenlandse keuringscertificaat, of na de eerste drie jaar geldigheid van de buitenlandse keuring, moet het spuittoestel verplicht gekeurd worden in België wanneer de bedrijfszetel van de eigenaar in België is gevestigd.

Gelijkschakeling van de keuringsprijzen

Tot nu toe werd voor de keuring van boomgaardspuiten en bodemontmettingsmachines een vaste prijs aangerekend onafhankelijk van de grootte van de machine (83.78 euro volgens het ministerieel besluit van 7 december 2016). Aangezien de laatste tien jaar de schaalvergroting zich ook in de fruitteelt vertaalde naar grotere machines, met vooral veel torensputten maar ook spuittoestellen die meerdere rijen tegelijk kunnen bespuiten, stond deze vaste prijs niet meer in verhouding tot het geleverde keuringswerk voor deze grotere machines. Van bij de opstart van de keuring in 1995 wordt

verlies van kostbaar gewasbeschermingsmiddel. Bovendien zal het niet meer nodig zijn om in te spuiten bij het opstarten van de bespuiting of in een nieuw spuitspoor en kan de bespuiting direct worden aangevat. Gedurende de keuringsjaren 2014-2015-2016 werd bij afwezigheid van een antidrupsysteem op het spuittoestel een klasse 2-opmerking genoteerd op het verslag (= aanwezigheid vereist bij de volgende driejaarlijkse keuring). Bijgevolg zullen toestellen zonder antidrupsysteem in de loop van de keuringsjaren 2017, 2018 of 2019 onherroepelijk worden afgekeurd.

moet je wel opletten dat de *inserts* passen in de bestaande dophouders. Dit systeem heeft als nadeel dat de kogelklepjes een grotere drukval veroorzaken ter hoogte van de dop en bovendien de neiging vertonen om na verloop van tijd minder goed te werken. Regelmatig reinigen en goed onderhouden is dus de boodschap. Is het toestel nog in goede staat, vervang dan bij voorkeur de volledige dophouder door antidrupdophouders.

Keuringsprotocol tuinbouw-sierteelt In 2011-2013 werd de keuring van deze toestellen opgestart. Het eerste keuringsprotocol voor deze toestellen werd

De keuringswetgeving wordt driejaarlijks geëvalueerd en waar nodig bijgestuurd.

de keuringsprijs bij veldspuiten hoger per extra meter werkbreedte. Aangezien één meter werkbreedte overeenstemt met twee spuitdophouders, wordt vanaf deze keuringscyclus het aantal spuitdophouders op de boomgaardspuit als basis genomen voor het berekenen van de keuringsprijs. Twee dophouders worden dus beschouwd als 1 meter werkbreedte. Bij bodemontmettingsmachines wordt op eenzelfde manier het aantal injectoren als referentie genomen. Deze manier van werken zorgt voor een eerlijke prijszetting binnen alle sectoren.

Wijzigingen in de keuringsprotocollen

Alle keuringsprotocollen (veldspuiten, boomgaardspuiten, tuinbouw-sierteelt en bodemontmettingsmachines). De belangrijkste wijziging betreft de verplichte aanwezigheid van een antidrupsysteem op alle spuittoestellen. Een antidrupsysteem voorkomt het leeglopen van de spuitboom na het afsluiten van de hoofdkraan of de sectiekranen. Vooral op oudere toestellen ontbreekt een antidrupsysteem nog vaak. Nochtans zijn de voordelen navenant. Een antidrupsysteem zorgt ervoor dat de spuitboom niet leegloopt bij elke onderbreking van de bespuiting waardoor, afhankelijk van de grootte van het spuittoestel, al vlug 5 tot 15 liter spuitoplossing verloren gaat telkens de spuitboom leegloopt. Er worden dus lokale overseringen vermeden, maar ook onnodig

1 Antidrupdophouder 2 membraan 3 afsluitkap

Een klassiek antidrupsysteem zit geïntegreerd in de dophouder en treedt in werking van zodra de werkdruk onder de 0,3 à 0,7 bar daalt (afhankelijk van het type). Het systeem bestaat uit een membraan dat door middel van een veertje tegen een zitting wordt gedrukt. Stijgt de werkdruk in de vloeistofleidingen (openen van de hoofd- of sectiekranen) dan wordt het membraantje van de zitting geheven en kan de spuitvloeistof naar de dop vloeien.

Er bestaan verschillende mogelijkheden om ook oudere spuittoestellen te voorzien van antidrup. Wanneer het spuittoestel nog in goede staat is, worden het best alle dophouders vervangen door nieuwe dophouders met antidrupvoorziening. Eventueel kunnen aansluitend de leidingen worden vernieuwd.

Als alternatief, maar minder aangewezen, kan gebruikt gemaakt worden van filterinserts met een kogelkepje die je in de bestaande dophouders plaatst. Hierbij

Antidrupfilterinsert

relatief 'soepel' opgesteld waarbij slechts voor een beperkt aantal punten een afkeuring mogelijk was. In de daaropvolgende cyclus (2014-2016) werden reeds een aantal opmerkingen gelijkgeschakeld met het keuringsprotocol voor veld- en

boomgaardspuiten. Vanaf dit jaar worden alle types toestellen afgekeurd als onderstaande zaken niet in orde zijn.

- alle defecten die tijdens de vorige cyclus werden vastgesteld en die voor de lopende cyclus moesten worden hersteld (bijvoorbeeld het ontbreken van een antidrupsysteem, een gebrekkige PTO-bescherming of hindernissen in het spuitbeeld) moeten weggewerkt zijn;
- de bevestigingspunten van het spuittoestel aan de trekker (drie punten) en van de spuitboom aan het chassis moeten in goede staat zijn;
- de spuitboom of spuitkrans is asymmetrisch ten opzichte van de bevestigingspunten, is op meerdere plaatsen vervormd of vertoont meerdere lasbreuken;
- de spuitboom vertoont een te grote kromming in het horizontale en/of verticale vlak;
- het luchtklokmembraan is gescheurd;
- de pomp is defect;
- er is geen manometer aanwezig of hij is defect;
- te grote drukverschillen tussen de verschillende spuitboom- of spuitkranssecties (te lange secties en/of aanvoerleidingen, problemen in leidingen en/of verdeelblok);
- spuitdoppen binnen een reeks zijn niet homogeen;
- spuitdoppen zijn te sterk versleten;
- het regelsysteem werkt niet (drukre-gelklep, verdeelblok);
- de spuitcomputer is onjuist afgesteld;
- aanzienlijke lekken (groter dan 30 ml/minuut);

- de ventilator en/of windafbuigplaten zijn beschadigd (boomgaardspuittoestellen en/of tuinbouw-sierteelt)

Het is belangrijk om naast deze punten vóór het aanbieden van een spuittoestel ook na te gaan welke klasse 2-gebreken vermeld staan op het laatste keuringsver-slag. Deze gebreken niet herstellen of bijwerken leidt tevens tot een afkeuring van het toestel.

Keuringsprotocol bodemontsmettings-machines Tijdens de vorige cyclus werd de keuring van de bodemontsmettings-machines (zie foto p. 25) opgestart. Het gaat hier om zeer specifieke machines waarvoor een apart keuringsprotocol werd ontwikkeld. Tijdens de eerste keuring van deze toestellen werd duidelijk dat dit protocol nog vrij veel aanpas-singen vereiste. In eerste instantie werden een aantal veiligheidsitems toegevoegd, zoals de verplichting van een overdrukventiel, en een veiligheid op de vulklep. Verder werd er vastgesteld dat de tolerantie op de verdeling in het protocol te strikt was en in de praktijk moeilijk haalbaar. Hier werd de grens naar boven toe bijgesteld. Toch moeten we vermelden dat zelfs met een hogere tolerantie op de verdeling nog steeds een vrij groot aantal toestellen niet conform was. Dit was meestal te wijten aan vervuilde injectoren, maar evenzeer aan slecht gedimensioneerde machines. Ook werden er een aantal bijkomende items toegevoegd of aangepast, zoals de mo-gelijkheid om specifieke flowmeters te testen en het nagaan van de drukstabi-liteit bij dergelijke machines.

Het volledige nieuwe protocol vind je op de website van ILVO.

Organisatie

Elke aan- en verkoop van een spuittoestel moet steeds binnen de 30 dagen worden doorgegeven aan de dienst Keuring spuittoestellen, zowel voor nieuwe als tweedehands binnenlandse en buitenlandse toestellen. Aangiftes worden gezamenlijk en schriftelijk door aankoper en verkoper overgemaakt via het formulier voor aankoop en verkoop van een spuittoestel (bijlage II), dat je kan downloaden via www.ilvo.be of telefonisch kan opvragen bij de dienst Keuring spuittoestellen van ILVO. Na aangifte van het spuittoestel wordt automatisch per post een bewijs van aangifte opgestuurd. Eenmaal dit bewijs in je bezit is, kan het toestel voorlopig gebruikt worden tot de eerstvolgende keuring.

Wat de organisatie van de keuringen betreft, blijft de toestand ongewijzigd. Serrespuiten worden de tweede helft van februari en begin maart gekeurd en veldspuiten en boomgaardspuiten worden gekeurd van maart tot halfweg december (zolang de weersomstandigheden het toelaten).

Vóór het vervallen van de geldigheid van de keuring op het spuittoestel wordt een uitnodiging verstuurd ter aanbieding van het toestel. De keuringsdienst zal je steeds naar het dichtstbijzijnde testcentrum uitnodigen. Zijn datum en uur niet haalbaar, dan moet je de keuringsdienst minimaal vijf kalenderdagen vóór de vooropgestelde keuringsdatum verwittigen. Eventueel kan telefonisch en in onderling overleg een nieuwe datum worden afgesproken. Alhoewel de dienst over een keuringslocatie beschikt in bijna elke Vlaamse gemeente of stad, kan je ook een thuiskeuring aanvragen. Dan worden er wel extra verplaatsingskosten aangerekend. ■

Voor meer informatie kan je terecht op www.ilvo.vlaanderen.be/keuringspuittoestellen. Onder het tabblad aangiftes kan je alle aangiftes, verkopen, aankopen en buitengebruikstelling doorgeven. Via het tabblad keuringslocaties vind je alle testcentra in Vlaanderen. Onder het tabblad formulieren staat een link naar de huidige Belgische wetgeving over de keuring van spuittoestellen en enkele artikels over de keuring.

Drie Nederlandse keuringsstickers en één Belgische.